

Briuselis, 2025 m. rugpjūčio 21 d.
(OR. en)

12184/25

ENV 764
ENT 137
COMPET 808
IND 306
SAN 515
CONSOM 154
MI 590
CHIMIE 74
DELECT 105

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. rugpjūčio 21 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2025) 4797 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2025 07 24 kuriuo dėl patvariųjų organinių teršalų tetrabromdifenileterio, pentabromdifenileterio, heksabromdifenileterio, heptabromdifenileterio ir dekabromdifenileterio iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2025) 4797 final.

Pridedama: C(2025) 4797 final

Briuselis, 2025 07 24
C(2025) 4797 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 07 24

kuriuo dėl patvariųjų organinių teršalų tetrabromdifenileterio, pentabromdifenileterio, heksabromdifenileterio, heptabromdifenileterio ir dekabromdifenileterio iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Reglamento (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (POT reglamento) 1 straipsnyje nustatyta, kad to reglamento tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų (POT) uždraudžiant, kuo greičiau palaipsniui nutraukiant arba apribojant cheminių medžiagų, kurioms taikoma Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų, gamybą, tiekimą rinkai ir naudojimą.

Tetrabromdifenileteris (tetraBDE), pentabromdifenileteris (pentaBDE), heksabromdifenileteris (heksaBDE), heptabromdifenileteris (heptaBDE) ir dekabromdifenileteris (dekaBDE) yra polibrominti difenileteriai (PBDE) ir yra įtraukti į Reglamento (ES) 2019/1021 I priedą. Pagal POT reglamento 4 straipsnio 1 dalies b punktą, kiekviename I priedo įrašė, susijusiame su polibromintu difenileteriu, yra nustatyta cheminėse medžiagose esančių atitinkamų PBDE, kaip netyčia susidarančio teršalų kiekio (angl. *Unintentional Trace Contaminant*, UTC), ribinė vertė – 10 mg/kg (0,001 % masės). Be to, I priede nustatyta iki 500 mg/kg UTC ribinė vertė, taikoma visų į sąrašą įtrauktų PBDE, esančių mišiniuose ar gaminiuose, suminei koncentracijai. Pagal kiekvieno PBDE įrašo ketvirtos skilties 2 punktą, į sąrašą įtrauktų PBDE, esančių mišiniuose ir gaminiuose, UTC ribinė vertė turi būti peržiūrima.

Priėmus Reglamentą (ES) 2022/2400, kuriuo, be kita ko, dėl PBDE iš dalies keičiami POT reglamento IV ir V priedai, atliekose esančių atitinkamų PBDE suminei koncentracijai taikoma 1 000 mg/kg koncentracijos riba sumažinama iki 500 mg/kg. Nuo 2025 m. gruodžio 30 d. ribinė vertė dar labiau sumažinama iki 350 mg/kg, o nuo 2027 m. gruodžio 30 d. – iki 200 mg/kg.

PBDE pasižymi patvariomis ir bioakumuliacinėmis savybėmis ir gali sukelti nepageidaujamą poveikį žmonėms ir vandens organizmams. Jie buvo naudojami kaip antipirenai įvairiuose produktuose, įskaitant elektros ir elektroninę įrangą, tekstilę ir putas.

PBDE gamyba, pateikimas rinkai ir naudojimas Sąjungoje iš esmės buvo laipsniškai nutraukti. Komercinių pentaBDE ir oktaBDE apribojimas Sąjungoje pirmą kartą pradėtas taikyti 2003 m.¹, o dekaBDE gamyba, pateikimas rinkai ir naudojimas buvo apriboti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) – nuo 2019 m. kovo mėn. iki 2021 m. sausio mėn., taikant tam tikras išimtis. Komercinių pentaBDE giminingi junginiai (tetra- ir pentaBDE) ir komercinių oktaBDE giminingi junginiai (heksa- ir heptaBDE) buvo įtraukti į Stokholmo konvencijos A priedą 2009 m., o dekaBDE – 2017 m.

Dėl ankstesnės ir dabartinės perdirbimo veiklos PBDE aptinkama regeneruotose medžiagose ir iš jų pagamintuose produktuose, įskaitant žaislus, plaukų aksesuarus, virtuvės reikmenis ir kitus plačiai visuomenei skirtus gaminius. Atlikus kelis tyrimus ir ištyrus plačiai visuomenei skirtuose gaminiuose iš regeneruotojo plastiko esančių PBDE kieki, tuose gaminiuose visų pirma aptikta dekaBDE.

¹ OL L177, 2002 7 6, p. 21; 2003 m. vasario 6 d. Europos Parlamento ir tarybos Direktyva 2003/11/EB, dvidešimt ketvirtą kartą iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 76/769/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo (pentabromdifenileteris, oktabromdifenileteris).

Bromo kiekiui nustatyti naudojami analizės metodai yra fluorescencinė rentgeno spektroskopija (XRF) (ji taikoma norint greitai ir reguliariai patikrinti kiekvieną partiją) ir dujų chromatografija – masių spektrometrija (GC-MS) (paprastai ji būna planinė). Remiantis tyrimu², kurio paskirtis – padėti įvertinti poveikį, susijusį su Reglamento (ES) 2019/1021 IV ir V prieduose išvardytiems POT, kurių yra atliekose, taikomų ribinių verčių peržiūra, XRF metodo analitinis potencialas yra 30 mg/kg bromo, o tai atitinka maždaug 5 mg/kg PBDE, įtrauktą į POT sąrašą, o GC-MS metodo – 0,1 mg/kg.

Atsižvelgdama į tai, kad Stokholmo konvencijos ir POT reglamento tikslas yra apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų, tai, kad aspektus, susijusius su atliekų, kurių sudėtyje yra į POT sąrašą įtrauktų PBDE, perdirbimu, reikia vertinti žiedinės ekonomikos kontekste, tai, kad IV priede nurodyta koncentracijos riba, taikoma visiems į sąrašą įtrauktiems PBDE, sumažinta iki 500 mg/kg, o nuo 2025 m. gruodžio 30 d. ir 2027 m. gruodžio 30 d. bus dar labiau sumažinta iki atitinkamai 350 mg/kg ir 200 mg/kg, taip pat į tai, kad nėra neatidėliotinų analitinių apribojimų, dėl kurių nebūtų įmanoma sumažinti I priede nurodytos UTC ribinės vertės, Komisija siūlo mišiniams ir gaminiams, kurie pagaminti iš arba kurių sudėtyje yra regeneruotų medžiagų, kurių sudėtyje yra į sąrašą įtrauktų PBDE, ir kitiems mišiniams ir gaminiams nustatyti skirtingas UTC ribines vertes.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Valstybių narių paskirti ekspertai dalyvavo preliminariose diskusijose, be to, dėl deleguotojo akto projekto su jais konsultuotasi keliuose POT ekspertų grupės posėdžiuose, vykusiuose 2021 m. birželio 8 d. ir lapkričio 23 d., 2022 m. birželio 2 d. ir lapkričio 24 d., 2023 m. lapkričio 29 d., 2024 m. birželio 7 d., 2024 m. rugsėjo 13 d. ir 2024 m. lapkričio 29 d., o į pastabas buvo atsižvelgta. Šiuose posėdžiuose vykusiose diskusijose taip pat dalyvavo atitinkami suinteresuotieji subjektai, o į jų pastabas atsižvelgta. Dėl deleguotojo teisės akto projekto 2025 m. vasario 18 d. – kovo 18 d. surengtos viešos konsultacijos. Pastabų gauta iš septynių nevyriausybinių organizacijų, vienos aplinkosaugos organizacijos, 4 sektoriaus suinteresuotųjų subjektų ir 4 piliečių. Nevyriausybinių organizacijų ir aplinkosaugos organizacija pritarė UTC ribinės vertės sumažinimui. Jos iš esmės pasisakė už tai, kad visiems mišiniams ir gaminiams būtų nustatyta 10 mg/kg UTC ribinė vertė, ir paragino skubiai patvirtinti ribines vertes. Vienas sektoriaus suinteresuotasis subjektas pritarė sumažintai UTC ribinei vertei, o kitas pasisakė už tai, kad ji išliktų nepakitusi, t. y. būtų lygi 1 000 mg/kg. Trečiasis sektoriaus suinteresuotasis subjektas pasiūlė atidėti 200 mg/kg ribinės vertės taikymo pradžios datą, t. y. pradėti ją taikyti ne nuo 2027 m., o nuo 2030 m. Vienas pilietis pritarė sumažintoms UTC ribinėms vertėms, o kitas kritikavo intervencinius veiksmus. Atsižvelgdama į visą turimą informaciją, įskaitant informaciją, gautą per įvairias konsultacijas su POT ekspertų grupe, Komisija nusprendė likti prie iš pradžių pasiūlyto deleguotojo akto.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Deleguotuoju aktu iš dalies keičiami Reglamento (ES) 2019/1021 I priede pateikti su tetrabromdifenileteriu (tetraBDE), pentabromdifenileteriu (pentaBDE), heksabromdifenileteriu (heksaBDE), heptabromdifenileteriu (heptaBDE) ir dekabromdifenileteriu (dekaBDE) susiję įrašai, siekiant juos suderinti su mokslo ir technikos

² [Pagalbinis tyrimas: poveikio, susijusio su atliekose esančių POT, išvardytų Reglamento \(ES\) 2019/1021 IV ir V prieduose, ribinių verčių peržiūra, vertinimas. ES leidinių biuras \(europa.eu\).](#)

pažanga. Deleguotojo akto teisinis pagrindas yra Reglamento (ES) 2019/1021 15 straipsnio 1 dalis.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 07 24

kuriuo dėl patvariųjų organinių teršalų tetrabromdifenileterio, pentabromdifenileterio, heksabromdifenileterio, heptabromdifenileterio ir dekabromdifenileterio iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų¹, ypač į jo 15 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2019/1021 įgyvendinami Sąjungos įsipareigojimai pagal Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų² (toliau – Konvencija) ir 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl patvariųjų organinių teršalų³;
- (2) Reglamento (ES) 2019/1021 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, vadovaujantis 4 straipsniu, draudžiama gaminti, tiekti rinkai ir naudoti to reglamento I priede išvardytas chemines medžiagas – atskiras, esančias mišinių ar gaminių sudėtyje;
- (3) tetrabromdifenileteris (tetraBDE), pentabromdifenileteris (pentaBDE), heksabromdifenileteris (heksaBDE), heptabromdifenileteris (heptaBDE) ir dekabromdifenileteris (dekaBDE) (toliau kartu – „į sąrašą įtraukti polibrominti difenileteriai“, „į sąrašą įtraukti PBDE“) yra įtraukti į Reglamento (ES) 2019/1021 I priede pateiktą sąrašą ir jame nurodyta, kad netyčia susidarančio teršalų kiekio (angl. *unintentional trace contaminant*, UTC) ribinė vertė, taikoma suminei tų penkių cheminių medžiagų, esančių mišiniuose ar gaminiuose, koncentracijai yra 500 mg/kg. Šią ribinę vertę Komisija turi peržiūrėti;
- (4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2400⁴ tetraBDE, pentaBDE, heksaBDE, heptaBDE ir dekaBDE bendro kiekio atliekose koncentracijos riba sumažinama nuo 2023 m. birželio 10 d. iki 500 mg/kg, nuo 2025 m. gruodžio 30 d. – iki 350 mg/kg, o nuo 2027 m. gruodžio 30 d. – iki 200 mg/kg;
- (5) PBDE gamyba, tiekimasis rinkai ir naudojimas Sąjungoje iš esmės buvo laipsniškai nutraukti. Tačiau dėl ankstesnės ir dabartinės perdirbimo veiklos tų cheminių

¹ OL L 169, 2019 6 25, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>.

² OL L 209, 2006 7 31, p. 3.

³ Protokolas prie 1979 metų Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 81, 2004 3 19, p. 37, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2004/259/oj>).

⁴ 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2400, kuriuo iš dalies keičiami Reglamento (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų IV ir V priedai, (OL L 317, 2022 9 12, p. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2400/oj>).

medžiagų pasitaiko produktuose, pagamintuose iš regeneruotų medžiagų, įskaitant plačiajai visuomenei skirtus gaminius;

- (6) ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas vaikų priežiūros produktams ir žaislams, atsižvelgiant į tai, kokią poveikį galėtų padaryti jų sudėtyje esantys į sąrašą įtraukti PBDE. Siekiant imtis priemonių dėl atvejų, kai vaikų priežiūros produktuose ir žaisluose, pagamintuose iš regeneruotos medžiagos, netyčia gali būti į sąrašą įtrauktų PBDE, tikslinga nustatyti netyčia susidarancio šių teršalų kiekio ribinę vertę;
- (7) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2019/1021 tikslą apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų (POT), uždraudžiant, kuo greičiau laipsniškai panaikinant arba apribojant jų gamybą, pateikimą rinkai ir naudojimą; į tai, kad į sąrašą įtrauktų PBDE pasitaiko daugiausia produktuose iš regeneruotų medžiagų, taip pat į atitinkamų nustatymo metodų aptikimo ribą, – mišiniams ir gaminiams, kurie pagaminti iš arba kurių sudėtyje yra regeneruotų medžiagų, ir kitiems mišiniams ir gaminiams turėtų būti nustatytos skirtingos UTC ribinės vertės. Su maistu besiliečiančioms medžiagoms, kurioms taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004⁵, šis reglamentas neturėtų būti taikomas, nes, laikantis Reglamento (ES) 10/2011⁶ ir Reglamento (ES) 2022/1616⁷, su maistu besiliečiančiose medžiagose į sąrašą įtrauktų PBDE iš esmės būti neturėtų;
- (8) todėl Reglamentas (ES) 2019/1021 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 07 24

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

⁵ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinant Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB, (OL L 338, 2004 11 13, p. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1935/oj>).

⁶ 2011 m. sausio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 10/2011 dėl plastikinių medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maisto produktais, (OL L 12, 2011 1 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/10/oj>).

⁷ 2022 m. rugsėjo 15 d. Komisijos reglamentas (ES) 2022/1616 dėl grąžinamojo perdirbimo plastikinių medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 282/2008, (OL L 243, 2022 9 20, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1616/oj>).